

EBA/GL/2024/13

09/10/2024.

Smjernice

o planovima iskupa na temelju članka 47.
i 55. Uredbe (EU) 2023/1114

1. Obveze usklađivanja i izvješćivanja

Status ovih smjernica

1. Ovaj dokument sadržava smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010¹. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010 nadležna tijela i financijske institucije moraju ulagati napore da se usklade sa smjernicama.
2. U smjernicama se iznosi EBA-ino stajalište o odgovarajućim nadzornim praksama unutar Europskog sustava financijskog nadzora ili o tome kako bi se pravo Unije trebalo primjenjivati u određenom području. Nadležna tijela utvrđena u članku 3. stavku 1. točki 35. Uredbe (EU) 2023/1114² na koja se smjernice primjenjuju trebaju se s njima uskladiti tako da ih na odgovarajući način uključe u svoje prakse (npr. izmjenama svojeg pravnog okvira ili nadzornih postupaka).

Zahtjevi u pogledu izvješćivanja

3. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010 nadležna tijela moraju obavijestiti EBA-u o tome jesu li usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama ili, u suprotnome, navesti razloge za neusklađenost do 10.02.2025. U slučaju izostanka obavijesti unutar tog roka, EBA će smatrati da nadležna tijela nisu usklađena. Obavijesti se dostavljaju podnošenjem obrasca koji je dostupan na mrežnom mjestu EBA-e s naznakom „EBA/GL/2024/13”. Obavijesti trebaju slati osobe s odgovarajućim ovlastima za izvješćivanje o usklađenosti u ime svojih nadležnih tijela. Svaka se promjena statusa usklađenosti isto tako mora prijaviti EBA-i.
4. Obavijesti će se objaviti na mrežnom mjestu EBA-e u skladu s člankom 16. stavkom 3.

¹ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

² Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptoomovine i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj>).

2. Predmet, područje primjene i definicije

Predmet

- Ovim se smjernicama određuju (a) sadržaj plana iskupa, (b) periodičnost preispitivanja i ažuriranje takvog plana te (c) okidači za provedbu plana iskupa koje izdavatelji tokena vezanih uz imovinu i izdavatelji tokena e-novca moraju izraditi i održavati operativnim u skladu s člancima 47. i 55. Uredbe (EU) 2023/1114.

Područje primjene

- Ove se Smjernice primjenjuju na izdavatelje tokena vezanih uz imovinu i tokena e-novca (kako su definirani u članku 3. stavku 1. točkama 6. i 7. Uredbe (EU) 2023/1114).
- Za izdavatelje tokena e-novca koji ne podliježu zahtjevu za držanje pričuve imovine (jer je riječ o kreditnim institucijama ili o institucijama za elektronički novac koje izdaju tokene koji nisu značajni, a kojima relevantno nadležno tijelo nije nametnulo taj zahtjev u skladu s člankom 58. stavkom 2. Uredbe (EU) 2023/1114), ne primjenjuju se odjeljci „Raspodjela pričuve imovine radi ispunjavanja potraživanja imatelja tokena u vezi s iskupom” i „Likvidacija pričuve imovine”, oba navedena u točki 4.2., osim onih stavaka za koje postoji izričita naznaka da ih se primjenjuje *mutatis mutandis*, isto tako za bilo koji drugi stavak ili odjeljak u smjernicama pod pretpostavkom da izdavatelj podliježe navedenom zahtjevu.

Adresati

- Ove su smjernice upućene nadležnim tijelima kako su definirana u članku 3. stavku 1. točki 35. Uredbe (EU) br. 2023/1114.
- Ove su smjernice upućene i izdavateljima kako su definirani u članku 3. stavku 1. točki 10. Uredbe (EU) 2023/1114:
 - a) tokena vezanih uz imovinu kako su definirani u članku 3. stavku 1. točki 6. te uredbe (izdavatelji tokena vezanih uz imovinu, ART-ova); ili
 - b) tokena e-novca kako su definirani u članku 3. stavku 1. točki 7. te uredbe (izdavatelji tokena e-novca, EMT-ova).

Definicije

- Ako nije drugačije naznačeno, pojmovi upotrijebljeni i utvrđeni u Uredbi (EU) 2023/1114 imaju isto značenje u ovim smjernicama.

3. Provedba

Datum početka primjene

11. Ove se smjernice primjenjuju od 10.02.2025.

4. Planovi iskupa

4.1 Načela proporcionalnosti

12. Radi proporcionalnosti, kako bi se odredila razina detalja sadržaja i učestalost periodičkog preispitivanja plana iskupa, izdavatelji i nadležno tijelo trebali bi uzeti u obzir sljedeće kriterije:

- i. klasifikaciju ART-ova ili EMT-ova kao značajnih u skladu s člancima 43. i 44. te člancima 56. i 57. Uredbe (EU) 2023/1114
- ii. za izdavatelje ART-ova i izdavatelje EMT-ova koji podliježu zahtjevu držanja pričuve imovine u skladu s Uredbom (EU) 2023/1114, veličinu, volatilnost, sastav, koncentraciju i prirodu pričuve imovine i samog ART-a ili EMT-a
- iii. više izdanja ART-ova ili EMT-ova istog izdavatelja koji su u optjecaju
- iv. izdavanje istog ART-a ili EMT-a koje izdaje više izdavatelja
- v. složenost i profil rizičnosti poslovnog modela izdavatelja, uzimajući u obzir sve druge financijske ili nefinancijske djelatnosti.

13. Planovi iskupa koje su izradili izdavatelji značajnog ART-a ili EMT-a ili više izdavatelja u slučaju zajedničkog izdavanja ART-a ili EMT-a, ili izdavatelji s više izdanja koja su u optjecaju ili sa složenim poslovnim modelima i povećanim profilom rizičnosti, kako su ih utvrdila, opravdala i priopćila nadležna tijela, trebali bi:

- i. imati veći stupanj detaljnosti i sveobuhvatnosti kako bi se dokazala njihova vjerodostojnost, izvedivost i pravodobna provedba i
- ii. biti revidirani i ažurirani najmanje jednom godišnje.

14. Izdavatelji koji ne ispunjavaju kriterije utvrđene u stavku 13. trebali bi revidirati i ažurirati plan iskupa svaki put kada promjena bitno utječe na sadržaj plana iskupa. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost nadležnog tijela da od institucija zahtijeva da češće ažuriraju svoje planove iskupa.

4.2 Opća načela i ciljevi plana iskupa

15. Ako izdavatelj ima više od jednog izdanja ART-ova ili EMT-ova koji su u optjecaju, planom iskupa svakog tokena ART-a ili EMT-a trebalo bi na odgovarajući način riješiti pitanje međusobne povezanosti ART-ova ili EMT-ova koji su u optjecaju.

16. Plan iskupa, izrađen u skladu s ovim smjernicama, mogao bi sadržavati osobne podatke o direktorima, trećim stranama ili nositeljima ključnih funkcija. U skladu s načelom smanjenja

količine podataka iz članka 5. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) 2016/679³ takvi osobni podatci trebali bi biti oni koji se smatraju nužnima i dovoljnima. Pri izradi planova iskupa i/ili procjeni plana iskupa izdavatelji odnosno nadležna tijela trebala bi poštovati relevantne odredbe Uredbe (EU) 2016/679. Nadalje, u skladu s načelima zaštite podataka, takvi osobni podatci ne bi se trebali čuvati dulje nego što je to nužno.

Pravično postupanje i bez nepotrebne gospodarske štete

17. Izdavatelji bi trebali izraditi plan iskupa utvrđivanjem mjera i postupka, s ciljem osiguravanja pravičnog postupanja prema svim imateljima tokena i zaštite prava na iskup koje se odnosi na token, kako je opisano u bijeloj knjizi o kriptoomovini u skladu s Prilogom II. i Prilogom III. Uredbi (EU) 2023/1114 za ART odnosno EMT.
18. U tu bi svrhu u planu iskupa trebalo utvrditi mjere i povezane postupke kako bi se, među ostalim, osiguralo poštovanje predviđenog vremena i metode za ostvarivanje prava na iskup u skladu s Uredbom (EU) 2023/1114 i bijelom knjigom.
19. Osim ako je drukčije objavljeno u bijeloj knjizi o kriptoomovini ili predviđeno primjenjivim nacionalnim pravom, u planu iskupa trebalo bi pretpostaviti da se sa svim imateljima tokena s istim tokenom koji se može iskupiti postupa pravično i da su jednako rangirani.
20. Kako bi se osiguralo pravično postupanje prema svim imateljima tokena, kako je navedeno u bijeloj knjizi o kriptoomovini, izdavatelj bi u plan iskupa trebao uključiti način suspenzije pojedinačnog iskupa u vezi sa potraživanjem nakon donošenja odluke nadležnog tijela kojom se pokreće provedba plana iskupa za uredan i kolektivni iskup tokena. U tu bi svrhu izdavatelj trebao uzeti u obzir odredbe iz bijele knjige o kriptoomovini i primjenjivo pravo, uključujući članak 46. stavke 3. i 4. Uredbe (EU) 2023/1114 i nacionalno stečajno pravo.

Raspodjela pričuve imovine za namirenje potraživanja imatelja tokena u vezi s iskupom

21. Izdavatelji ART-ova i EMT-ova na koje se primjenjuje zahtjev za držanje pričuve imovine trebali bi izraditi plan iskupa pod pretpostavkom da će se preostala pričuva imovine na kojoj se temelje relevantni ART-ovi i EMT-ovi upotrijebiti u korist svih potraživanja imatelja tokena u vezi s iskupom ako nadležno tijelo procijeni da izdavatelj ne može ili vjerojatno neće moći ispuniti svoje obveze prema takvim imateljima. Time se ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo imatelja tokena da bi izdavatelj trebao namiriti dio njihova potraživanja (ako postoji) koji je ostao nenamiren likvidacijom preostale pričuve imovine u skladu s primjenjivim pravom, uključujući primjenjivo stečajno pravo.
22. Uzimajući u obzir da imatelji tokena imaju pravo na iskup u svakom trenutku i da se planom iskupa ne može nametnuti nepotrebna gospodarska šteta imateljima tokena, u planu iskupa

³ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

trebalo bi navesti kako će se pokriti troškovi provedbe plana iskupa, kao što je imenovanje savjetnika ili posrednika, ili u vezi s likvidacijom pričuve imovine.

23. Kako bi se osigurala učinkovitost prava na iskup i da nepotrebna gospodarska šteta ne utječe na imatelje tokena, izdavatelj bi u planu iskupa trebao osigurati da se troškovi likvidacije pričuve imovine ili koji su na drugi način povezani s provedbom plana iskupa mogu raspodijeliti na prihode od likvidacije pričuve imovine tek nakon što se izdvoji iznos za namirenje relevantnih zahtjeva imatelja tokena za iskup.
24. Izdavatelji bi u planu iskupa trebali objasniti i način na koji takvi troškovi ne odgovaraju, čak ni neizravno, naknadama za iskup, koje se u skladu s člankom 39. stavkom 3. ili člankom 49. stavkom 6. Uredbe (EU) 2023/1114 ne smiju nametnuti imateljima tokena, ne dovodeći u pitanje članak 46. stavak 1. točku (a) Uredbe (EU) 2023/1114.
25. Troškovi navedeni u planu iskupa trebali bi se utvrditi transparentnim postupcima, biti razumni i propisno opravdani.
26. Stavci 22. – 25. trebali bi se primjenjivati *mutatis mutandis* na izdavatelje koji ne podliježu obvezi držanja pričuve imovine, u mjeri u kojoj je to u skladu s primjenjivim sektorskim zakonodavstvom.

Likvidacija pričuve imovine

27. Kako bi se potraživanja imatelja tokena namirila na pravičan način i kako bi se izbjegla nepotrebna gospodarska šteta, izdavatelji ART-ova ili EMT-ova na koje se primjenjuje zahtjev za držanje pričuve imovine trebali bi izraditi plan iskupa s ciljem da se osigura maksimalno povećanje prihoda od likvidacije preostale pričuve imovine u razumnom roku.
28. U tu svrhu bi izdavatelj trebao izraditi scenarije iskupa u uobičajenim i stresnim tržišnim uvjetima te utvrditi strategije likvidacije uzimajući u obzir sastav pričuve imovine.
29. Uzimajući u obzir zahtjev da izvršenje plana iskupa ne smije utjecati na stabilnost tržišta pričuve imovine, u takvim bi scenarijima i strategijama trebalo uzeti u obzir značajnost pričuve imovine na temeljnom tržištu za takvu imovinu.
30. Pri izradi takvih scenarija izdavatelji na koje se primjenjuje zahtjev za držanje pričuve imovine trebali bi uzeti u obzir politiku i postupke upravljanja likvidnošću izdavatelja kako je utvrđeno u članku 45. stavku 3. Uredbe (EU) 2023/1114 i kako je utvrđeno u skladu s člankom 45. stavkom 7. točkom (b) Uredbe (EU) 2023/1114 i Smjernicama EBA-e o zajedničkim referentnim parametrima scenarija testiranja otpornosti na stres, kako je propisano u članku 45. stavku 8. Uredbe (EU) 2023/1114⁴.

⁴ EBA/GL/2024/08. Dostupno ovdje: [Završno izvješće o Smjernicama o testiranju otpornosti na likvidnosni stres u skladu s člankom 45. stavkom 8. MiCAR-a \(europa.eu\)](#).

31. Scenariji iskupa trebali bi odražavati iskup u okviru vremenske ograničenosti poslovanja, u slučaju redovnog postupka u slučaju insolventnosti u skladu s nacionalnim pravom ili u slučaju primjene sanacijske strategije kojoj bi izdavatelj podlijegao (ako je primjenjivo).
32. Za potrebe razvoja strategija likvidacije izdavatelji mogu smatrati da se transakcije kao što su repo ugovori i transakcije financiranja vrijednosnih papira mogu provesti ako su ključne za povećanje prihoda, ubrzavanje postupka i ograničavanje učinka na tržište na kojem se pregovara o imovini.
33. Stavci 31. i 32. trebali bi se primjenjivati *mutatis mutandis* na izdavatelje koji ne podliježu obvezi držanja pričuve imovine, u mjeri u kojoj je to u skladu s primjenjivim sektorskim zakonodavstvom.

Pravodobna provedba

34. Izdavatelji bi trebali osigurati da su planom iskupa na pragmatičan i operativan način utvrđene mjere koje izdavatelj treba poduzeti odmah, a u svakom slučaju bez nepotrebne odgode nakon što nadležno tijelo donese odluku kojom se pokreće provedba plana na temelju članka 47. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/1114.
35. Plan iskupa trebao bi uključivati i sveobuhvatno te organizirano planiranje faza i povezanih mjera potrebnih za potpunu provedbu plana i pokazati da se njima postiže uredan iskup svih imatelja tokena i usklađenost takvih mjera s bijelom knjigom o kriptoomovini. Nadalje, plan iskupa trebao bi biti sastavljen na sveobuhvatan, razumljiv i jasan način, uključujući i za treće strane.
36. Faze uredne provedbe plana trebale bi uključivati:
 - i. hitne daljnje mjere nakon odluke nadležnog tijela o pokretanju plana iskupa, uključujući aktivaciju internih postupaka ili ugovornih aranžmana za održavanje obavljanja ključnih aktivnosti
 - ii. objavu obavijesti o komunikaciji kojom se imatelji tokena obavješćuju o postupku i vremenskom okviru za podnošenje zahtjeva za iskup i o povezanom sadržaju
 - iii. u mjeri u kojoj to nije uključeno u prethodnu točku i., provedbu strategija likvidacije za pričuvu imovine kako je navedeno u prethodnom odjeljku „Likvidacija pričuve imovine”
 - iv. procjenu zahtjeva za iskup
 - v. izradu plana distribucije, odnosno plana ispunjavanja svih podnesenih i pozitivno ocijenjenih zahtjeva za iskup, primjenom ukupnog iznosa prihoda od likvidacije pričuve imovine za izdavatelje koji podliježu zahtjevu za držanje pričuve imovine ili za izdavatelje koji ne podliježu zahtjevu za držanje pričuve imovine, uporabom sredstava raspoloživih za ispunjavanje zahtjeva za iskup
 - vi. aranžmane i vremenski okvir za namiru pozitivno ocijenjenih zahtjeva za iskup.

37. U planu iskupa trebalo bi navesti svaku fazu i korake u kojima se obveze borbe protiv financijskog kriminala moraju ispuniti za potrebe provedbe plana iskupa, a posebno provedbe postupka iskupa, kako je opisano u odjeljku u nastavku.
38. Kako bi ispunio zahtjev za pravodobnu provedbu plana iskupa, izdavatelj bi trebao uzeti u obzir sljedeće:
- i. potrebu da se osigura odgovarajuća spremnost za pružanje potpore izdavatelju u donošenju pragmatičnih i operativnih mjera odmah, a u svakom slučaju bez nepotrebne odgode nakon odluke nadležnog tijela o pokretanju provedbe plana u skladu s člankom 47. stavkom 1. Uredbe (EU) 2023/1114
 - ii. razuman rok za provedbu strategija likvidacije opisanih u odjeljku o „Likvidaciji pričuve imovine”
 - iii. razuman rok dodijeljen imateljima tokena za podnošenje zahtjeva za iskup, kako je navedeno u stavicima 53 – 56 nastavku
 - iv. vrijeme potrebno za provjeru i namiru zahtjeva za iskup
 - v. vrijeme potrebno za dovršetak plana distribucije s obzirom na njegovu složenost, uključujući broj podnesenih zahtjeva za iskup.
39. Izdavatelj bi u planu iskupa trebao navesti predviđene aranžmane za osiguranje sigurnog skrbništva nad prihodima od likvidacije pričuve imovine do namire zahtjeva za iskup.

4.3 Sadržaj plana iskupa

Načela upravljanja

40. Izdavatelj bi trebao osigurati da plan iskupa sadržava jasan i detaljan opis mehanizama upravljanja i postupaka koji obuhvaćaju njegov razvoj, preispitivanje i ažuriranje, kao i provedbu. Posebno, u planu iskupa trebalo bi:
- i. navesti člana (članove) upravljačkog tijela ili bilo koju osobu ili osobe unutar organizacijske strukture izdavatelja odgovorne za izradu, ažuriranje i provedbu plana iskupa
 - ii. opisati kako je plan iskupa uključen u okvir unutarnje kontrole, kako je navedeno u Smjernicama EBA-e o minimalnom sadržaju mehanizama upravljanja za izdavatelje tokena vezanih uz imovinu⁵ ili drugim relevantnim propisima koji se primjenjuju na izdavatelje EMT-ova

⁵ EBA/GL/2024/06. Dostupno ovdje: <https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2024-06/611ef3d4-4d67-467f-bf0d-4c2b1dd0ef5e/Final%20report%20on%20draft%20Guidelines%20on%20internal%20governance%20of%20issuers%20of%20ARTs.pdf>.

- iii. opisati postupke za ažuriranje ili preispitivanje plana u slučaju bitnih promjena koje utječu na poslovni ili financijski profil izdavatelja ili izdanih tokena
 - iv. utvrditi ključne aktivnosti koje trebaju biti operativne za provedbu plana i utvrditi odgovornu osobu ili odgovorne osobe, bilo na strani izdavatelja ili u okviru treće strane koja je pružatelj usluga, u skladu sa stavcima 42 – 51
 - v. utvrditi postupak donošenja djelovanja svake faze kako bi se osigurala pravodobna provedba plana iskupa na temelju odluke nadležnog tijela u skladu s člankom 47. stavkom 1. Uredbe (EU) 2023/1114 i
 - vi. utvrditi jednu ili više osoba za kontakt koje su zadužene za komunikaciju s imateljima tokena, s nadležnim tijelom ili tijelima i s drugim ugovornim stranama i/ili s javnošću te uključiti ažurirane podatke za kontakt tih osoba unutar organizacije izdavatelja.
41. Plan iskupa trebao bi propisno odražavati učinak imenovanja privremenog upravitelja ako je to predviđeno primjenjivim pravom u skladu s člankom 47. stavkom 2. Uredbe (EU) 2023/1114, uključujući posljedicu da upravljačko tijelo ne smije biti zaduženo u cijelosti ili djelomično za provedbu plana iskupa.

Ključne aktivnosti i ugovorni aranžmani

42. Plan iskupa trebao bi uključivati mapiranje ključnih aktivnosti koje su potrebne za urednu provedbu plana. Uzimajući u obzir organizacijsku strukturu izdavatelja, one mogu uključivati unutarnje funkcije izdavatelja ili funkcije koje pružaju treće strane. Na temelju mapiranja u planu iskupa trebalo bi utvrditi popis takvih strana i navesti postojeće ugovorne uvjete.
43. Takvo mapiranje ključnih aktivnosti trebalo bi uključivati, prema potrebi, izdavateljevu funkciju upravljanja rizicima, odjel za trgovanje, funkciju riznice ili financija, relevantne funkcije i sustave IKT-a, funkciju sprečavanja pranja novca (ako postoji, ovisno o vrsti izdavatelja), odnos sa skrbnikom pričuve imovine (ako postoji), interakciju s financijskim posrednicima (prema potrebi) radi pristupa sekundarnim tržištima i repo tržištima za likvidaciju pričuve imovine i odnos s pružateljima usluga povezanih s kriptoimovinom (prema potrebi) za identifikaciju imatelja tokena i prikupljanje tokena u optjecaju ili s pružateljima platnih usluga (prema potrebi) za izvršavanje plaćanja imateljima tokena za koje je procijenjeno da imaju pravo na zahtjev za iskup ili za druge povezane aktivnosti.
44. Izdavatelji ART-ova koji nisu obveznici na temelju Direktive 2015/849/EU⁶ u planu iskupa uvijek bi trebali objasniti kako će uključiti posrednike koji podliježu toj Direktivi kako bi ti posrednici:

⁶ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

- a) provodili provjere za sprječavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma (SPNFT), uključujući provjere dubinske analize stranke nad imateljima tokena koji su podnijeli zahtjev za iskup i
 - b) ispunjavali svoje obveze u skladu s Uredbom (EU) 2023/1113 (Uredba o prijenosu novčanih sredstava)⁷ (vidjeti točke 55. i 56. ovih smjernica) u pogledu prijenosa.
45. Kad je riječ o ključnim aktivnostima u organizaciji izdavatelja, izdavatelj bi u plan iskupa trebao uključiti pregled relevantnih unutarnjih mehanizama i postupaka koji se odnose na njihovo funkcioniranje i kontinuitet poslovanja, uključujući ključne osobe s ažuriranim podacima za kontakt za hitne slučajeve.
46. Kad je riječ o ključnim aktivnostima koje pružaju treće strane, plan iskupa trebao bi uključivati popis svih takvih trećih strana koje su pružatelji usluga, ključnih osoba za kontakt unutar izdavatelja i treće strane zadužene za ugovor s ažuriranim podacima za kontakt za hitne slučajeve.
47. Plan iskupa također bi trebao pružiti pregled sadržaja ugovornih aranžmana i prikazati njihovu prikladnost, uključujući izbjegavanje sukoba interesa, za postizanje pravodobne i pravične operacionalizacije plana iskupa. Izdavatelj bi također trebao potvrditi da se takvim ugovorima osigurava kontinuitet uspješnosti ako se aktivira plan iskupa.
48. Kad je riječ o skrbnicima pričuve imovine i financijskim posrednicima (ako postoje) koji su zaduženi za izvršenje naloga koje je dostavio izdavatelj za likvidaciju pričuve imovine, ugovorni uvjeti navedeni u planu iskupa trebali bi na odgovarajući način odražavati cilj da se prihodi od likvidacije pričuve imovine maksimalno povećaju za imatelje tokena, da se osigura najpovoljnije izvršenje u korist imatelja tokena te da se izbjegne nepotrebna gospodarska šteta za imatelje tokena.
49. Izdavatelj bi trebao ažurirati popis trećih strana koje su pružatelji ključnih aktivnosti i ugovorne uvjete. Prema potrebi, ugovori s najznačajnijim trećim stranama koje su pružatelji usluga, uključujući sa skrbnicima, mogu se uključiti kao prilozi planu iskupa.
50. Pregled postojećih ugovornih aranžmana s trećim stranama koje su pružatelji ključnih aktivnosti ne bi trebao spriječiti izdavatelja da, prema potrebi, sklopi ugovorne aranžmane s bilo kojim drugim potrebnim posrednicima u trenutku aktivacije plana iskupa ako bi se time doprinijelo učinkovitijoj provedbi plana.
51. U tu svrhu, plan iskupa trebao bi barem jasno i operativno prikazati postupak odabira posrednika, uključiti sažetak predloženih ključnih ugovornih uvjeta (kao što su zadaće, vremenski okvir ili troškovi) i uključiti privremeni popis uvjeta kao prilog planu iskupa s popisom potencijalnih

⁷ Uredba (EU) 2023/1113 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o informacijama koje se prilažu prijenosima novčanih sredstava i određene kriptoomovine i o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 (SL L 150, 9.6.2023., str. 1.).

ugovornih partnera s kojima je izdavatelj sudjelovao u nekim raspravama/pregovorima, kao i kriterije odabira.

Postupak urednog iskupa vezanog uz potraživanja imatelja tokena

52. Izdavatelj bi trebao osigurati da se planom iskupa utvrdi uredan postupak iskupa vezanog uz potraživanja imatelja tokena te da je on izražen i priopćen jasnim, pristupačnim i razumljivim jezikom u skladu sa smjernicama o planu komunikacije u odgovarajućem odjeljku.

53. Takav bi postupak trebalo formulirati na operativan način i osigurati da se potraživanja imatelja tokena u vezi s iskupom pravodobno isplaćuju, u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 47. Uredbe (EU) 2023/1114 i sa sadržajem bijele knjige o kryptoimovini.

54. U tu bi svrhu u planu iskupa trebalo opisati postupke, mjere za utvrđivanje i rješavanje rizika od pranja novca i financiranja terorizma koje primjenjuje izdavatelj i tehničke mogućnosti koje su donesene ili za koje se predviđa da će biti uspostavljene za obradu:

- i. identifikacije imatelja tokena i njihovog prava na iskup tokena
- ii. prikupljanja i trajnog uklanjanja iskupljenih tokena iz optjecaja i
- iii. naknadne isplate ili isporuke imovine imateljima tokena.

55. Opis postupka trebao bi uključivati upućivanje na usklađenost s primjenjivim obvezama SPNFT-a. Posebno, u planu iskupa trebalo bi:

- a) u pogledu točke i. iz prethodnog stavka 54., uputiti na provedbu mjera dubinske analize stranke primjenjivih, u skladu s Direktivom 2015/849/EU, na imatelje tokena koji podnose zahtjev za iskup
- b) u pogledu točke iii. iz prethodnog stavka 54., uputiti na provjere informacija koje prate prijenos sredstava u skladu s Uredbom (EU) 2023/1113, ako je primjenjivo.

Nadležna tijela trebala bi izvršavati ovlasti i izvršavati zadaće u vezi s iskupom kako je navedeno u ovim smjernicama u učinkovitoj suradnji i razmjeni informacija s tijelima nadležnima za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma u skladu s člankom 94. stavkom 5. te Uredbe.

56. U planu iskupa trebali bi biti jasno navedeni zahtjevi i minimalni sadržaj zahtjeva za iskup koji moraju podnijeti imatelji tokena, a koji bi trebali uključivati:

- a) identitet i podatke za kontakt pojedinačnih imatelja (ime, adresa, e-adresa i/ili telefonski broj), uz naznaku da će se sa svim osobnim podacima postupati u skladu s Uredbom (EU) 2016/679

- b) dokaz da je osoba koja je podnijela zahtjev imatelj tokena i da stoga ima pravo na iskup za koje se podnosi zahtjev za iskup i potrebna jamstva (ako postoje) od strane imatelja tokena u skladu s bijelom knjigom o kriptoomovini
 - c) informacije potrebne za utvrđivanje, procjenu i upravljanje svim rizicima od pranja novca i financiranja terorizma, uključujući za provedbu dubinske analize stranke nad imateljima tokena pri iskupu u skladu s Direktivom 2015/849/EU
 - d) broj relevantnih tokena u posjedu (uključujući pojedinačne udjele) i adrese javnih lanaca blokova obuhvaćene novčanikom u kojem se drže tokeni (ako je primjenjivo) i
 - e) naznaku bankovnog računa ili računa za plaćanje imatelja tokena za prijenos novčanih sredstava u svrhu otplate zahtjeva za iskup ili slične podatke potrebne za isporuku imovine za iskup (ako je primjenjivo). Takvi bankovni računi ili računi za plaćanje trebali bi se po mogućnosti držati u kreditnim institucijama EU-a ili institucijama za platni promet te ih u svakom slučaju ne bi trebalo držati u visokorizičnim trećim zemljama zbog rizika od pranja novca i financiranja terorizma kako je navedeno u članku 9. Direktive (EU) 2015/849.
57. Informacije koje su prethodno navedene i uključene u zahtjev za iskup također bi trebale omogućiti izdavatelju procjenu prava imatelja tokena na iskup, što prethodi dopuštanju prikupljanja i trajnog uklanjanja iskupljenih tokena iz optjecaja. U tu bi svrhu u planu iskupa trebalo navesti kako će se provoditi mehanizam isporuke tokena u vezi s plaćanjem. U njemu bi posebno trebalo biti navedeno kako će izdavatelj prikupljati i naknadno ukloniti svaki iskupljeni token iz optjecaja (ili „spaliti”) te kako ga nijedna strana više neće moći ponovno pustiti u optjecaj, razmjenjivati, prenositi ili prodavati.
58. U planu iskupa trebalo bi objasniti i relevantne izvore informacija te predviđene mjere i postupak koji će se provesti ili koji će se upotrijebiti kako bi se uskladio broj tokena za koje se traži iskup s brojem tokena koji su u optjecaju.
59. Plan iskupa trebao bi uključivati sve relevantne korake, mjere i postupke za razvoj plana distribucije za otplatu imateljima tokena koji su podnijeli zahtjev za iskup koje je pozitivno ocijenjeno.

Plan komunikacije

60. Plan iskupa trebao bi uključivati plan komunikacije koji će se aktivirati bez odgode nakon donošenja odluke nadležnog tijela o pokretanju provedbe plana iskupa u skladu s člankom 47. stavkom 1. Uredbe (EU) 2023/1114.
61. Plan komunikacije treba sadržavati barem sljedeće:
- a) nacrt javne obavijesti koju treba priopćiti javnosti i

- b) nacрте obavijesti o komunikaciji s trećim stranama koje su pružatelji ključnih aktivnosti i s kojima će se stupiti u kontakt odmah nakon aktivacije plana iskupa. Ako su obavijesti o komunikaciji dogovorene u relevantnim ugovorima, trebale bi biti priložene planu iskupa.

Izdavatelj bi trebao osigurati dosljednost plana komunikacije za iskup imatelja tokena s drugim postojećim planovima komunikacije.

- 62. Nacrt javne obavijesti trebao bi se izraditi kako bi se imatelje tokena obavijestilo o aktivaciji plana iskupa nakon odluke nadležnog tijela s ciljem urednog, pravodobnog i pravičnog iskupa tokena bez nametanja nepotrebne gospodarske štete i u skladu s uvjetima utvrđenima u bijeloj knjizi o kriptoimovini.
- 63. Kako bi se doprlo do šire javnosti i maksimalnog broja imatelja tokena, u planu iskupa trebalo bi navesti medijske kanale na kojima bi obavijest trebalo objaviti. Pritom bi izdavatelj trebao dati prednost onima kojima se izdavatelj obično koristi za komunikaciju s javnošću i tržištem te za oglašavanje svojih proizvoda i usluga.
- 64. U nacrtu javne obavijesti trebalo bi jasnim i nestručnim jezikom opisati glavne korake postupka iskupa i mjere za koje se očekuje da će ih imatelji tokena poduzeti u navedenom roku kako bi se iskupio njihov token.
- 65. U tu bi svrhu nacrt javne obavijesti trebao uključivati barem sljedeće:
 - a) točan datum i vrijeme aktivacije plana iskupa na temelju odluke nadležnog tijela
 - b) minimalni sadržaj zahtjeva za iskup kako je navedeno u stavku 56. ovih smjernica
 - c) rok od objave takve obavijesti u kojem imatelji tokena moraju podnijeti svoj zahtjev za iskup izdavatelju ili (ako je primjenjivo) trećim stranama koje su pružatelji usluga, u skladu s onim što je navedeno u bijeloj knjizi i
 - d) način, tehničku podršku i lokaciju na kojoj bi imatelji tokena trebali podnijeti zahtjev za iskup, npr. točan portal izdavatelja ili, ako je primjenjivo, treće strane. Usvojenim rješenjima ne bi se smjelo diskriminirati imatelje tokena, npr. zbog njihova boravišta.

Izdavanje istog ART-a ili EMT-a koje izdaje više izdavatelja

- 66. Ako ART izdaje više izdavatelja ili ako značajni EMT izdaje više izdavatelja koji nisu kreditne institucije, Uredbom (EU) 2023/1114 predviđeno je da se mora uspostaviti jedinstvena pričuva imovine kako bi se osigurao pravilan stabilizacijski mehanizam tokena.
- 67. S obzirom na to, plan iskupa trebao bi biti izražen u dvama odjeljcima: prvi zajednički svim izdavateljima i dogovoren među svim izdavateljima, a drugi specifičan za svakog izdavatelja.
- 68. Izdavatelji bi se trebali koordinirati kako bi izradili i dogovorili zajednički odjeljak plana iskupa, koji bi trebao sadržavati barem sljedeće dijelove:

- i. opća načela i ciljeve kojima se uređuje plan iskupa, kako je navedeno u odjeljku ovih smjernica „Opća načela i ciljevi plana iskupa”
 - ii. odjeljak „Ključne aktivnosti i ugovorni aranžmani” ovih smjernica s ciljem utvrđivanja ključnih aktivnosti pod čijom bi kontrolom izdavatelj trebao biti operativan za učinkovitu provedbu zajedničkog plana iskupa
 - iii. odjeljak „Postupak za uredan iskup potraživanja imatelja tokena”
 - iv. odjeljak „Plan komunikacije”
 - v. učinkovitu koordinaciju među izdavateljima u pogledu izrade, preispitivanja i ažuriranja plana iskupa
 - vi. učinkovitu koordinaciju među izdavateljima radi uredne provedbe plana nakon njegove aktivacije odlukom nadležnog tijela i
 - vii. obvezu svih izdavatelja da u potpunosti i vjerno poštuju uvjete plana iskupa koji su zajednički dogovoreni.
69. Kako bi se osigurala pravilna koordinacija, izdavatelji bi u planu iskupa trebali jednog od njih imenovati koordinatorom, ne dovodeći u pitanje odgovarajuću odgovornost svakog izdavatelja. Potonje bi se moglo odabrati uzimajući u obzir usporedivo iskustvo različitih izdavatelja u poslovanju i razinu zrelosti njihove unutarnje organizacije, ulogu u interakciji sa skrbnicima i ostalim trećim stranama koje su pružatelji usluga ili posrednicima te značajnost njihova sudjelovanja u izdavanju. Koordinacijske zadaće mogle bi uključivati izradu, preispitivanje i ažuriranje plana iskupa, provedbu odjeljka o planu komunikacije te koordinaciju upravljanja planom iskupa i njegova izvršenja.
70. Drugi odjeljak plana iskupa trebao bi biti posebno prilagođen unutarnjoj organizaciji svakog izdavatelja. Izdavatelji bi posebno trebali utvrditi odgovarajuće mjere čiji je cilj osigurati primjenu:
- i. odjeljka „Načela upravljanja” ovih smjernica i
 - ii. odjeljka „Ključne aktivnosti i ugovorni aranžmani”, uzimajući u obzir ključne aktivnosti unutar organizacije izdavatelja ili koje pružaju treće strane, a koje trebaju biti operativne za učinkovitu provedbu plana iskupa.
71. Nadležna tijela svakog izdavatelja koji sudjeluje u izdavanju trebala bi se pravodobno međusobno savjetovati i surađivati u procjeni plana iskupa koji su dostavili izdavatelji.
72. Nadležna tijela trebala bi se međusobno savjetovati i surađivati kako bi procijenila jesu li ispunjeni svi razlozi za pokretanje plana iskupa. Nadležna tijela trebala bi izbjegavati aktiviranje plana iskupa kad god jedan ili više drugih izdavatelja bez odgode otkloni nepovoljne učinke na

ART ili EMT koji su u optjecaju, a koji proizlaze iz nemogućnosti ili vjerojatne nemogućnosti jednog izdavatelja da ispuni svoje obveze na način kojim se izbjegava negativan učinak na povjerenje imatelja tokena, na prava imatelja tokena ili na stabilnost tržišta.

Interakcija plana iskupa s drugim postupcima

73. Izdavatelj bi trebao uzeti u obzir da bi, iako su plan oporavka, izrađen u skladu s člankom 46. Uredbe (EU) 2023/1114, i plan iskupa dva zasebna dokumenta koji se odnose na dvije različite faze i situacije potencijalne krize izdavatelja, oni bi trebali biti dosljedni, posebno u pogledu internog upravljanja i mehanizama upravljanja rizicima, postupaka i utvrđivanja IT sustava i ključnih aktivnosti.
74. Ako je izdavatelj kreditna institucija ili subjekt koji je obuhvaćen područjem primjene Direktive 2014/59/EU⁸ ili je središnja druga ugovorna strana na koju se primjenjuje Uredba (EU) 2021/23,⁹ izdavatelj bi trebao izraditi plan iskupa u skladu sa svojim planom sanacije i zahtjevima u pogledu mogućnosti sanacije. U tu bi svrhu izdavatelj trebao uzeti u obzir sanacijsku strategiju subjekta, utvrđene ključne funkcije i sporazume na razini usluga koji su ključni za kontinuitet poslovanja subjekta te bi trebao nastojati osigurati neometanu provedbu sanacijske strategije i plana iskupa u isto vrijeme.
75. U slučaju da bi mjere, ugovorni aranžmani, postupci i sustavi koje je izdavatelj predvidio u planu iskupa mogli imati bilo kakav negativan učinak na mogućnost sanacije subjekta, izdavatelj bi o njima trebao obavijestiti sanacijsko tijelo u napomeni kao prilogu planu iskupa. Time se ne dovodi u pitanje preispitivanje plana iskupa koje provodi sanacijsko tijelo uzimajući u obzir mogućnost sanacije subjekta i njegovu ovlast da uputi preporuke nadležnom tijelu u skladu s člankom 47. stavkom 4. Uredbe (EU) 2023/1114.
76. S obzirom na to da je sanacijsko tijelo izradilo sanacijski plan i da je plan iskupa izradio izdavatelj, ta će dva plana biti zasebni dokumenti.

4.4 Periodičnost preispitivanja i ažuriranja

77. Kako bi se osiguralo da planovi iskupa ostanu operativni i učinkoviti u svakom trenutku, izdavatelj bi trebali redovito preispitivati i ažurirati takve planove, među ostalim u slučajevima bitnih promjena koje utječu na izdavatelja ili njegovo poslovno okruženje, kako je dodatno opisano u stavku 79., te dostaviti revidirani plan iskupa nadležnom tijelu radi procjene. Svaka promjena

⁸ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

⁹ Uredba (EU) 2021/23 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o okviru za oporavak i sanaciju središnjih drugih ugovornih strana i o izmjeni uredbi (EU) br. 1095/2010, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 806/2014 i (EU) 2015/2365 i direktiva 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2007/36/EZ, 2014/59/EU i (EU) 2017/1132 (SL L 22, 22.1.2021., str. 1.).

plana oporavka trebala bi dovesti do brzog i pravodobnog preispitivanja plana iskupa kako bi se procijenilo je li on i dalje usklađen s novom verzijom plana oporavka.

78. Učestalost preispitivanja treba uzeti u obzir načelo proporcionalnosti kako je navedeno u točki 12. i smjernice o učestalosti preispitivanja plana iskupa u skladu sa stavcima 13. i 14.

79. Izdavatelj bi također trebao bez odgode pregledati i ažurirati plan iskupa nakon pojave bitnih promjena, posebno u odnosu na:

- i. poslovni model ili organizacijsku strukturu izdavatelja
- ii. prirodu tokena, uključujući prava i obveze povezane s tokenom
- iii. tržišne uvjete koji utječu na izdavatelja ili pričuvu imovine ili uporabu tokena
- iv. pojavu bilo kakve nepoznate ranjivosti, posebno u pogledu rizika IKT-a ili kibernetičkih napada, što bi dovelo do neučinkovitosti plana i
- v. pravne, regulatorne ili nadzorne aspekte.

4.5 Okidači

80. U skladu s člankom 47. stavkom 1. Uredbe (EU) 2023/1114, provedba plana iskupa potaknuta je odlukom nadležnog tijela da izdavatelj „ne može ili vjerojatno neće moći ispuniti svoje obveze”.

81. Uz situacije izričito navedene u članku 47. stavku 1. Uredbe (EU) 2023/1114, odnosno i. nesolventnost izdavatelja, ii. sanaciju (ako je primjenjivo) ili iii. oduzimanje odobrenja za rad, ovim se smjernicama dodatno utvrđuju elementi za procjenu nadležnog tijela o tome da izdavatelj „ne može ili vjerojatno neće moći ispuniti svoje obveze” u skladu s Uredbom (EU) 2023/1114.

82. U slučaju početka primjene mjera za sprječavanje krize ili mjera za upravljanje krizom kako su definirane u članku 2. stavku 1. točkama 101. i 102. Direktive 2014/59/EU ili sanacijske mjere kako su definirane u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2021/23, nadležno tijelo ne bi trebalo pokrenuti plan iskupa bez prethodnog savjetovanja i koordinacije s relevantnim bonitetnim ili sanacijskim nadležnim tijelima na temelju Direktive 2013/36/EU¹⁰, Direktive 2014/59/EU ili Uredbe (EU) 2021/23 ako se na izdavatelja primjenjuju te direktive i ta Uredba.

83. U svrhu procjene da izdavatelj „ne može ili vjerojatno neće moći ispuniti svoje obveze” na temelju Uredbe (EU) 2023/1114, nadležno tijelo trebalo bi uzeti u obzir, među ostalim, aspekte navedene

¹⁰ Directive of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on access to the activity of credit institutions and the prudential supervision of credit institutions and investment firms, amending Directive 2002/87/EC and repealing Directives 2006/48/EC and 2006/49/EC (OJ L 176, 27.6.2013, p. 338).

u stavku 84. točkama od i. do iii., koji se isključivo odnose na zahtjeve iz glave III. ili glave IV., ovisno o slučaju, Uredbe (EU) 2023/1114 i koji su obuhvaćeni opsegom nadzora nadležnog tijela.

84. Aspekti koje bi nadležno tijelo, među ostalim, trebalo uzeti u obzir prilikom procjene da izdavatelj „ne može ili vjerojatno neće moći ispuniti svoje obveze” na temelju Uredbe (EU) 2023/1114 jesu sljedeći:

- i. kapitalna pozicija izdavatelja: kršenje zahtjeva iz članka 35. stavaka od 1. do 5. i članka 45. stavka 5. Uredbe (EU) 2023/1114
- ii. likvidnosna pozicija izdavatelja u skladu s primjenjivim zahtjevima iz Uredbe (EU) 2023/1114 i/ili pričuve imovine:
 - kršenje likvidnosnih zahtjeva ili, ako podliježe zahtjevu držanja pričuve imovine, zahtjeva koji se odnose na razinu i sastav pričuve imovine utvrđenih u glavi III. poglavljima 3. i 5. Uredbe (EU) 2023/1114, uključujući sve specifikacije u skladu s člankom 36. stavkom 4., člankom 38. stavkom 5. i člankom 45. stavkom 7. točkom (b) te uredbe, nakon primjene relevantnih delegiranih uredbi, na način kojim bi se opravdalo oduzimanje odobrenja za rad izdavatelja koje vrši nadležno tijelo
 - nemogućnost podmirenja dugovanja i obveza po njihovu dospelju i
 - posjedovanje pričuve imovine niže od obveza
- iii. kad je riječ o izdavateljima ART-ova koji imaju odobrenje za rad u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2023/1114, drugi zahtjevi za nastavak odobrenja za rad:
 - kad je riječ o mehanizmima upravljanja: akumuliranje značajnih slabosti ili nedostataka u ključnim područjima mehanizama upravljanja ili funkcija unutarnje kontrole, uključujući upravljanje rizicima i upravljanje rizicima IKT-a, koji sami ili zajedno imaju znatan negativan bonitetni učinak na izdavatelja i/ili njegovu operativnu otpornost; ili bilo koji drugi elementi koje nadležno tijelo smatra relevantnima
 - značajni nedostaci koji u kombinaciji mogu imati značajan negativan bonitetni učinak na izdavatelja, kao što su veliko umanjenje ugleda koje proizlazi iz nedostatka transparentnosti u poslovanju i radu ili nepotpuno/netočno objavljivanje informacija.

85. Pri procjeni nemogućnosti ili vjerojatne nemogućnosti izdavatelja da u bliskoj budućnosti ispuni primjenjive zahtjeve utvrđene također na temelju prethodno navedenih čimbenika, nadležno tijelo trebalo bi temeljiti svoju odluku i na elementima koji, među ostalim, uključuju:

- i. značajna nepovoljna kretanja u makroekonomskom okruženju koja će vjerojatno ugroziti položaj izdavatelja u pogledu regulatornog kapitala, likvidnosnog zahtjeva i/ili imovine

- kojom se osiguravaju prava na iskup imatelja tokena, uključujući relevantna kretanja kamatnih stopa, zamrzavanja tržišta ili gospodarskog rasta; takva kretanja trebala bi značajno nepovoljno utjecati na poslovni model izdavatelja, izgleda za njegovu profitabilnost, njegovu likvidnosnu poziciju, održivost i pričuvu imovine
- ii. značajno pogoršanje tržišne percepcije izdavatelja, primjerice zbog prepreka brzom pristupu imovini kojom se osiguravaju prava iskupa imatelja tokena, kao što je pogoršanje profila solventnosti kreditne institucije koja drži depozite izdavatelja ili pruža skrbničke usluge ili negativna volatilitet visoko likvidnih financijskih instrumenata u pričuvi imovine ili visokokvalitetne likvidne imovine koja čini zahtjev za koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR)
 - iii. značajno pogoršanje tržišnih uvjeta koje će vjerojatno dovesti do pokretanja ART-a ili EMT-a od strane imatelja tokena zbog, među ostalim, bilo kakve velike i/ili trajne negativne razlike između tržišne vrijednosti tokena i tržišne vrijednosti imovine uz koju su vezani, idiosinkrastičnog šoka koji se odnosi na određenu imovinu na koju se upućuje u ART-u ili EMT-u, rastuće i visoke nestabilnosti kriptotržišta, međusobne povezanosti financijskog sustava i aktivnosti povezanih s kryptoaktivnostima u izdavateljima koji bi mogli djelovati kao kanal širenja krize (idiosinkrastično ili na razini tržišta) ili gubitka povjerenja imatelja tokena.
86. Čimbenike i elemente navedene u ovim smjernicama, odnosno u točkama 84. i 85., treba pažljivo analizirati na sveobuhvatnoj osnovi i opravdati. Odluka da izdavatelj ne može ili vjerojatno neće moći ispuniti svoje obveze trebala bi i dalje biti podložna stručnoj prosudbi i ne bi trebala automatski proizlaziti iz bilo kojeg od ovdje opisanih elemenata. To se posebno odnosi na tumačenje elemenata koji mogu biti pod utjecajem čimbenika koji nisu izravno povezani sa situacijom izdavatelja.
87. Pri utvrđivanju nemogućnosti ili vjerojatne nemogućnosti izdavatelja da u bliskoj budućnosti ispuni svoje obveze na temelju Uredbe (EU) 2023/1114, nadležno tijelo trebalo bi temeljiti svoju odluku, među ostalim, na procjeni elemenata opisanih u ovom odjeljku i uzimajući u obzir, prema potrebi, propust prethodne aktivacije mjera oporavka predviđenih u planu oporavka koji je izdavatelj razvio u skladu s člankom 46. Uredbe (EU) 2023/1114 ili neuspjeh u tome da se s pomoću mogućnosti oporavka popravi situacija s poteškoćama. Međutim, prethodna aktivacija plana oporavka ne bi trebala biti nužan uvjet za aktivaciju plana iskupa.
88. U većini slučajeva očekuje se da će nekoliko čimbenika navedenih u ovom odjeljku, a ne samo jedan, biti temelj zaključka nadležnog tijela da izdavatelj ne može ili vjerojatno neće moći ispuniti svoje obveze. Međutim, mogu postojati situacije gdje bi ispunjavanje samo jednog uvjeta, ovisno o njegovoj težini i bonitetnom učinku, bilo dovoljno za potporu odluci nadležnog tijela da pokrene plan iskupa.

